

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 16. De approbante Confessarium,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78322)

- Trident. nihil circa Regulares mutauerit de iure antiquo: secundum quod illi habentes licentiam eligendi Confessarium, poterant eligere Sacerdotem simplicem nondum expositum ab Episcopo ad audiendas confessiones, prout trivalem multumque receptam sententiam fuisse ait Franciscus à Victoria, *De Sacram. num. 150*. Pro qua auctores & rationes affert Suarez *in causa a disp. 28. sect. 3. num. 4. & 5.* in quibus memorandis non est necesse immorari.
176. At verò hæc sunt ita accipienda, quasi Papa dare nequeat privilegium audiendi confessiones, quibus cui dederit debeat necessariò ab Episcopo approbari: sed quod semper dare censeatur sibi iure communi, quando non ostendit se in aliquo ei derogare velle. Alij autem Ordinarij, quia nihil possunt aduersum ius commune, cui etiam ipsi subsunt, privilegium dare non possunt, ex quo quis idoneus sit audiendus confessionibus secularium, nisi cum vel ipsi approbent si possint, vt Episcopi paucis exceptis de quibus in principio sequentis capituli vel si non possint, vt inferiores Episcopo, illud conferant ei, qui iam approbatus est, vel qui ante approbetur, quam confessiones audiat.
177. Notandum est tertio, vt faculares validè confiteantur Sacerdoti non habenti beneficium Parochiale, in eo requiritur istiusmodi approbationem esse veram sine exceptione: ne quidem Doctorem habentium suæ scientiæ publicum testimonium. Quod Suarez notans *in seq. sect. 4. num. 3.* illud probat *ibidem num. 6.* ex eo, quod Concilium vniuersaliter loquatur absque limitatione, in d. potius (cum scilicet dixit, etiam Sacerdotes) addita ampliatione de Sacerdotibus, qui propter statum & consuetudinem frequenter confitendi, eligendi & Confessarium, videri poterant excipi ab ea generali regula. Ad id verò de quo Romæ dubitatum est, An in hac re Sacerdotum nomine comprehendantur Prælati habentes à iure facultatem eligendi Confessarium: respondit super ea re consultus Greg. 13. tutius esse in tali dubio adherere Concilio Trident. Quod Suarez refert. *in ead. sect. nu. 8.*
178. Notandum est 4. quotiescumque per bullam, aut privilegia conceditur facultas eligendi Confessarium idoneum, debere intelligi de approbato ab Episcopo, iuxta Concilij Tridentini decretum propositum, vt omnes Doctores tenere habet Alphonsus à Vivaldo in Candelabro aureo *cap. de Confessione num. 26.* Ratio quæ est, quia dicta approbatio non obstantibus quibuscumque privilegijs, in Confessario idoneo requiritur per idem decretum: quod cum sit ius ordinarium à Concilio constitutum, de re gratissima, ex qua pendet valor Sacramenti, censendus est Papa nolle ei derogare, nisi cum id expressè declarauerit, vel ex modo ab ipso factæ confessionis ipsam id velle, sufficienter consiterit. Itaque cum absolute concedit facultatem eligendi Confessarium id intelligendum est (etiam si non exprimat) de Confessario iuxta formam dicti decreti, approbato similiter & omnia privilegia à Summis Pontificibus concessa nonnullis Religiosis, vt Religiosi earum possint confessiones audire, intelligenda sunt sub eadem conditione approbationis. Quod vtrumque Suarez notat *in ead. sect. 4. num. 9.*
179. Notandum est 5. quod sicut regulares post decretum, de quo agimus, adhuc retinent libertatem eligendi Confessarium non approbatum (vt ante *num. 175.* dictum est) sic etiam Sacerdotes seculares retinere facultatem longa consuetudine sibi quæsitam eligendi in Confessarium quemlibet de Sacerdotibus approbatis, nõ impeditis per censuram Ecclesiasticam: quia Cõsilium non sustulit eam facultatem, sed solum restrictit, ne quis ab illis eligatur, nisi approbatus. Adhuc enim toleranda talis consuetudinis, optima ratio fuit; quod Sacerdos quotidie celebrare possit: teneatur autem celebrationi præmittere confessionem, si peccati mortalis conscientia sibi sit, & habeat copiam Confessarij ex decreto eiusdem Cõcilij Trident. *sess. 13. cap. 7. & can. vltimo.* ideoque rationale fuit talem ei facultatem permittere, ad facile habendum Confessarium pro implendo illo ipso præcepto.
180. **CAPVT DECIMVM SEXTVM.**
De approbante Confessarium.
SVMMARIVM.
180. Approbatio actus est iurisdictionis, non autem ordinis Episcopalis.
181. Nomine Episcopi approbans Confessarium, non comprehenditur is qui nullum habet populum sibi subditum: comprehenditur autem Capitulum sede vacante.
182. Comprehenduntur item Abbates, qui iurisdictionem habent in secularibus Episcopalem, non autem Generales, & Prouinciales religionum.
183. Diuersa sententia de Episcopo, cuius approbatio requiritur in idoneo Confessore.
184. Ceteris probabilior quod is sit Ordinarius Sacerdotis approbandi.
185. Solutio rationis quæ ostendere videtur, esse Ordinarium Penitentis.
186. Cum datur omnibus à Summo Pontifice facultas eligendi sibi Confessarium, quis à quo approbatus eligi possit.
187. Quando possit Episcopus pro audiendis suorum confessionibus, alienum Sacerdotem approbare.
188. Approbatio à proprio Episcopo simpliciter & sine restrictione data Sacerdoti, sufficit pro tota Ecclesia.
189. Sufficit pariter collatum ei esse Parochiale beneficium.
190. Is qui dimisit Parochiale beneficium, sine approbatione idoneus non est audiendus secularium confessionibus.
191. Quid nomine Parochialis beneficii significetur in hac materia.
192. Approbatio non obinetur ex eo, quod iuste petita sit, & iniuste negata.
193. Solutio rationis in contrarium.
194. Ne quidem obtineri eo modo à Religiosis habentibus à Papa privilegium audiendi confessiones.
195. Peccant Episcopi grauius sine iusta causa negantes approbationem Religiosis habentibus Papale privilegium audiendi confessiones.
196. In isleem approbatis, ad valide absolendum (si cetera necessaria ad sint) non est opus presentatione prescripta in Clem. Dudum. De sepulturis, nec facultate sui Superioris, nisi ex accidenti.
197. Approbatio, vt valeat, debet esse ex iudicio, quo re ipsa iudicetur quis ad hoc munus idoneus: neque obest quod forte res aliter habeat.
198. Eundem valorem non impedit quod sine scripto, vel symoniace obtenta sit approbatio.
199. Per directam collationem iurisdictionis censetur facta approbatio, non item per indirectam.
200. Approbatio limitata, deficit extra limites prescriptos: data verò simpliciter, non extinguitur.
201. Approbatio etiam data simpliciter, siue secularibus, siue Religiosis reuocari potest.
202. Non tamen sine iusta causa: quam adesse, presumendum est in dubio pro superiore.
203. Approbatio accepta in vno Episcopatu cessat in Sacerdote transferente domicilium in alium Episcopatum.
204. Quatenus Papali suo privilegio vii possint Religiosi approbati;
- Constat ex decreto Concilij Tridentini, Episcopi esse dare eam, de qua agimus approbationem: circa quod moueri possunt aliquot quæstiones, quarum explicationem bene persequutus est Suarez tomo 4. in 3. partem D. Thom. dilput. 28. ideoque contenti erimus quæ ille habet, quam paucis fieri poterit restringere, sufficienter ad præxim nobis propositam.
- Prima quæstio. Qui comprehendantur nomine Episcopi, cui commissæ est approbatio Confessarij.
180. Huius explicationem Suarez in illa disp. 28. sect. 5. in principio repetitum ex communi vsu, tum ex eo quod ista approbatio non sit actus ordinis, sed iurisdictionis Episcopalis, vt argumento est, quod is qui Episcopus nõ est, vt Vicarius generalis Episcopi, vt in ipsius iurisdictione, illam dare solet nemine reclamante; quia cum concilium nõ præscribat vt Episcopus approbet per seipsum, iudicatur ei relictum esse liberum, vt id faciat per suum Vicarium. Accedit sufficiens actus iurisdictionis signum esse, quod istiusmodi approbatio instituat ad bonum regimen, debitamque curam animarum.
181. Vnde statuit idem author primò: neque Episcopum, (etiam si consecratum) qui nullam populam sibi subditam habet; neque Episcopum tantummodo electum, necdum per confirmationem constitutum super subditam plebem, habere potestatem approbandi: quia neuter eorum habet Episcopalem iurisdictionem. Statuit secundò Capitulum sede vacante, hic comprehendendi nomine Episcopi, habereque propositam pote-

CAPVT DECIMVM SEXTVM.

De approbante Confessarium.

SVMMARIVM.

180. Approbatio actus est iurisdictionis, non autem ordinis Episcopalis.

potestatem approbandi: quia tunc succedit Episcopo in iurisdictione Episcopali, ex cap. Cum olim, de maiorib. & obed. ubi glossa finalis id notat. Videri potest ad idem cap. Felinus. Et certe cum istiusmodi actus iurisdictionis Episcopalis sit valde necessarius ad curam parochialis administrationem, quae tunc commendatur capitulo; non est verosimile ipsam in partem esse potestatem munus illud exercendi, ut tempore vacationis oporteat recurrere ad Sedem Apostolicam, pro alicuius Sacerdotis simplicis approbatione ad audiendas confessiones.

182. Statuit tertio, hinc Episcopi nomine comprehendit quos; eos Abbates, qui Summi Pontificis privilegio exercent iurisdictionem Episcopalem in populum ab omni Episcopi iurisdictione ordinata exemptum. Nam si Vicarij Episcoporum approbare possunt, quia Episcopi ipsi illos vice sua constituit: si item potest Capitulum Cathedrale, quia succedit Episcopo se de vacante; cur non poterunt quoque idem efficiere memorati Abbates à Summo Pontifice super aliquem populum, loco Episcoporum constituti cum Episcopali iurisdictione.

Statuit quartò, non comprehendit hic ipso nomine Episcopi religionum Generales & Provinciales: quia quantumvis ipsi cum suis exempti sint ab ordinaria iurisdictione Episcoporum, in suisque iurisdictionem habeant quasi Episcopalem; non habent tamè in Saeculares, pro quorum confessionibus audiendis requiritur approbatio. Non possunt igitur pro audiendis confessionibus Saecularium quemquam, etiam de suis, approbare: quandoquidem id esset respectu eorandem Saecularium exercere iurisdictionem, qua tales Praelati carent. Ex quibus omnibus illud relinquatur constitutum, nomine Episcopi in proposito decreto Concilij Tridentini, comprehendit omnem & solum eum, qui iurisdictionem Episcopalem in participat in saeculares, ut supra se non habeat proprium Episcopum, praeter summum Pontificem.

Secunda Quaestio. Cuius Episcopi approbatio sit necessaria, ut Sacerdos non habens ordinem curam animarum, censeri possit idoneus audiendis confessionibus.

Hanc fuscè tractat Suarez in sect. sexta eiusd. disput. 28. Difficultas autem in eo consistit, quod cum interdum alius sit Episcopus loci, in quo facienda est confessio, & alius Penitentis, vel Confessarij: interdum verò idem sit loci & Penitentis, non item Confessarij: vel contra, idem loci & Confessarij, non item penitentis: cuiusnam ex eis approbatio sit necessaria, & sufficiens Sacerdoti simplici ad audiendas confessiones. De ea igitur quatuor sententias Suarez refert.

183. Prima est, cuiuslibet Episcopi indifferenter approbationem sufficere: quam reicit tanquam nimis laxam, nimiamque licentiam concedentem: quae esse non potest de mente Concilij, volentis prospicere incommodis non modo turbatum & dissensionum, sed etiam periculis fidei ac depravationis morum, quae sequuntur ex nimia libertate Saecularium in eligendis Confessariis non idoneis. Quae sanè incommoda perinde ac antea contingerent, si illi adhuc possent eligere à quovis Episcopo approbatum.

Secunda est, esse necessariam approbationem datam ab Episcopo loci, in quo fit confessio: quam item reicit, quia accidentarium est Sacramento Penitentiae, quod in hoc, vel in alio loco perficitur: dummodo iurisdictione Confessarij in Penitentem retineatur. Sic enim Parochus sui Parochiani confessionem audire potest in Parochia, immo & in Diocesi aliena, ut antea habitum est in ca. 8. dubio 6. Et ratio est, quia Sacramentum Penitentiae, per se quidem requirit iurisdictionem determinatam: non tamen termino localis praesentiae vel absentiae; sed personae in confessione audiendae.

Tertia est, necessariam esse approbationem datam ab Episcopo Penitentis; hanc probabilem facit, quod Conciliū per istud decretum voluerit prospicere salutem animarum, ad quam maxime necessariam videtur, ut Episcopus Penitentis, et provideat de digno Sacramento penitentiae ministro. Illius ergo potius quam alterius erit de Confessario ferre sententiam, utrum ad id munus dignus sit; seu (quod idem est) ipsum approbare.

184. Quarta sententia est, necessariam esse approbationem illius Episcopi, qui est Ordinarius Confessoris. Hanc Suarez ibid. num. 6. & 7. praefendam censet, propter duas respon-

siones datas de mente Papae à Congregatione Cardinalium instituta Romae, ad explicationem difficultatum, quae orientur circa decreta Concilij Tridentini. De quibus, quia paucis dici non potest, contenti erimus ratione, quam ille subiungit: quod per se loquendo approbatio sit actus iurisdictionis, ideoque pertineat per se ad Superiorem, qui iurisdictionem habet in eum, qui approbatur, atque adeo ad Ordinariū Confessarij. Quod confirmatur: quia approbatio, per se loquendo, respicit non quidem Penitentem, sed Confessarium, cū sit iudicium seu testimonium authenticum de eius sufficientia ad audiendas confessiones: quod pronuntiare spectat ad Episcopum, qui est eiusdem Confessarij ordinarius Iudex.

Iam argumento allato pro tertia sententia, responderi potest; Episcopum ratione iurisdictionis, quam habet in suū populum, esse sibi plerè sufficientem ad providendum illi de idoneo Confessario: scilicet licet approbatio simplici Sacerdoti data legitimè ipsi per se & ex vi decreti Concilij Tridentini, reddat propriè capacem cuiuscumque iurisdictionis delegatè in foro interno: nihilominus ea non impedit, quin delegatè ei iurisdictionem, sit liberum exigere conditionem sine qua non censetur facta delegatio: ut quod is cui delegat, Doctor sit, quod trigessimum annum attigerit, aut aliud eiusmodi: atque inter cetera, quod is sit tunc de iis, quos ipse approbat: adeo ut subdito petenti facultatem eligendi Confessarium possit Episcopus eam concedere cum limitatione non eligendi alium quam à se approbatum: ac etiam iniungere Parochis suę Diocesis, ne suam iurisdictionem delegent aliis, quam illi dem à se approbat: eo quod tales ei sufficienter ad consulendum suis omnibus: nec fore expediat aliorum operà ut in eadem diocesi. Adde quod Episcopus possit delegare pro certo tantum loco, vel ad certum tantum tempus, vel pro certis tantum personis, prout interdum in causa exigere potest: praesertim cum idoneum ac sufficientem Confessorem esse, non pendeat ex sola scientia; sed etiam ex meritis, aetate, & aliis conditionibus, à prudente pensandis: ex quibus non nunquam indicabitur, quis simpliciter idoneus ad audiendas confessiones; nonnunquam pro certo tantum loco, vel certo tempore, aut pro certis tantum personis; ut pro pueris; non pro grandioribus: pro viris, non pro mulieribus: & sic de ceteris.

Atque cum hac proposita quaestione resolutione congruit, quod Suarez in seq. sect. 7. num. 6. & 7. probabile iudicat; dum Summus Pontifex concedit omnibus facultatem eligendi in Confessorem approbatum ab Ordinario, posse eligi Presbyterum alterius Diocesis approbatum à suo Ordinario: praesertim cum Confessor, quando eligitur per privilegium Papae; confessiones audiendo non gerat se in eo actu tanquam subditus Episcopi Diocesis in qua audit, sed solum ut delegatus Papae. Quod si Papa praescribere eligendum approbatum ab Ordinario loci, tenenda esset contraria sententia de approbato ab Episcopo proprio Penitentis: quae etiam sententia tanquam securior consulenda est in praxi; ut videlicet habens privilegium eligendi Confessarium, eligat potius approbatum à suo, quam ab alieno Episcopo. Id quod Suarez adhuc monet.

Tertia Quaestio. An Episcopus Sacerdoti aliena Diocesis possit ut iurisdictionem, sic approbationem sufficientem dare ad audiendas confessiones suorum subditorum.

187. Ad hanc Suarez in prius citata sect. 6. num. 13. respondendum ceteri cum distinctione: nempe non posse quamvis talis Sacerdos ei subditus non est: quod sequitur ex sententia approbata in explicatione proxima praecedentis quaestionis. Dum verò ei subditus sit, vel ratione alicuius ministerij Ecclesiastici, ad quod obligatur in ipsi Episcopatu, vel ratione translationis domicilij in eundem Episcopatum; vel etiam ratione habitationis (per quam etiam efficitur quis subditus iuxta antedicta in cap. 7. sub finem) posse approbare pro eo saltem tempore, quo fuerit subditus. Nam nec Concilium Tridentinum prohibet id fieri, nec quidquam est cur fieri repugnet, aut cur censetur Episcopi potestatem excedere: ut ex eo confirmatur, quod dici non possit à quo Episcopo Regulares exempti approbari possint, tanquam ipsius subiecti; nisi admittatur ratione domicilij vel habitationis, eos Episcopo loci, in quo resident, sufficienter subiectos fieri, ut pos-

fit ab ipso approbati. De qua re idem author agens in *seq. n. 14.* talis subiectionis restem esse addit communem modum loquendi & sentiendi, quo iidem Regulares, quando in aliquo Episcopatu domicilium habent vel habitant, Episcopum illius, vocant suum Episcopum, atque ut talem illum reuerentur, illique parent in iis, in quibus subiecti esse censentur.

Quarta Questio. An vnus Episcopi approbatio sufficiat pro tota Ecclesia.

188. **H**anc in memorata sect. 7. Suarez disputat, admonens in numero 3. eam non moueri de approbatione secundum quid tantum, id est, quia Sacerdos pro certo tantum loco, aut pro certis tantum personis approbatur: cum constet eam non sufficere ultra terminos concessionis, nec plus valere quam velit Episcopus a quo datur, tanquam is, cui a Concilio Tridentino commissa est. Mouetur ergo de approbatione data simpliciter & absque restrictione ad loca vel personas, atque adeo declarando simpliciter hunc Sacerdotem esse idoneum ad poenitentiae Sacramentum ministrandum. Partem autem affirmantem in Hispania Doctores Salmanticensis secutos esse refert Alphonsus à Vivaldo in Candelabro aureo cap. de confessione num. 28. conclus. 3. Complutenses vero, partem negantem. Suarez autem sequitur affirmantem, cui libenter assentior: quoniam ea facilis est in praxi, nec expostura difficultatibus, quibus est pars contraria, nec quidquam ex decreto Conc. Trid. habetur, vnde illa arguatur: quandoquidem ipsum absolute & sine determinatione loquitur de Episcopis, quorum approbationem in Sacerdote non habente beneficium Parochiale requirit, ut censeatur idoneus audiendis secularium confessionibus, ita ut ratione inuestigandum sit quinam sint tales Episcopi: atque esse Episcopos proprios Confessorum, non item proprios Poenitentium, si diuersi sint, satis bona ratione ante n. 184. ostensum est.

Quando igitur contigerit Sacerdotem per suum Episcopum approbatum simpliciter, & sine restrictione ad certa loca, aut certas personas; vbi cumque locorum sit, censendus est habere approbationem (nisi forte reuocata sit ut fieri potest, iuxta post dicenda in *explicatione vltima questionis*) quae per decretum Concilii Tridentini requiritur in Confessario idoneo. Vnde siue secularis sit, siue regularis eligi potest ab omni eo, cui facta est eligendi potestas, siue à Summo Pontifice, siue ab Episcopo, siue etiam à Parocho proprio, prout idem Suarez tractat in *ead. sect. 7. n. 10. & 18.* Obici autem potest, quod Episcopus non habeat potestatem dicendi ius extra suum territorium. Sed facile responderetur, id nihil ob stare; quia sententia in vno loco data, quatenus persona, in quam data est, adheret suo modo, vbi que locorum habet suum effectum: licet enim excommunicatus ab vno Episcopo, est vbi que excommunicatus, & ad dectorat. p. motus in vna Academia, vbi que publicum testimonium habet iuxta sceleris, & cetera in aliis.

189. Ceterum quod hic dicitur de simpliciter approbato, dici quoque debere de habere Parochiale beneficium, satis perspicue idem Suarez ostendit in *praed. sect. 4. n. 8.* videlicet ipsum vbi que capacem proximè esse iurisdictionis, si ei conferatur ab eo, qui potest eam delegare, aut eligatur ab eo, cui privilegium aut aliud Privilegium facta est potestas eligendi Confessarium. Nam Concilium nullam istiusmodi approbationem ad audiendas confessiones secularium, requirit in eo, qui Parochiale habet beneficium: sed integrum relinquit antiquum ius, quo (iuxta receptam sententiam, ut attigit à Victoria de *sacram. n. 150.*) potuit Parochus eligi in Confessario per quem cumque qui sufficientem eligendi facultatem haberet.

190. Vbi aduerte, quod etiam ibidem nu. 20. Suarez ipse habet; ad istud non sufficere quod quis habuerit beneficium Parochiale si illud dimiserit; quia Concilium expresse dicit, nisi Parochiale beneficium habeat: & in iis, quae pendunt ex iure positivo, standum est verbis eiusdem iuris. Nec obstat quod talis tam sit sufficiens dimissio, quam retento Parochiali beneficio: quia in non habente beneficium Parochiale, Concilium expresse requirit approbationem factam ab Episcopo: ita ut non sufficiat, quod quis sit Doctor in Theologia, vel in iure canonico; aut quod communi consensu iudicetur ad istud munus idoneus: quia Concilium voluit talem approbationem ex iurisdictione Episcopi pendere, sicut pendet Parochorum iurisdictionis; omnemque exceptionem excludit, cum simpliciter dixit:

Nullum, etiam Regularem, & c. adeo ut nemo ratione doctrinae, aut sanctitatis, aut dignitatis cuiuscumque excipendus videatur, nisi habeat Parochiale beneficium.

191. Vbi etiam aduerte, quod idem addit in *sequenti n. 21.* ipso nomine Parochialis beneficii hic intelligi non tantum illud quod communiter vocatur beneficium curatum: sed etiam superiora beneficia, quae habent annexam ordinariam iurisdictionem in hoc foro: ut Episcopatus, & quaedam Abbatiae, vel Archidiaconatus, nonnullaque aliae dignitates. Eadem enim (ac etiam maior) est ratio, cur de talibus prouisi, non egent approbatione, ut censeantur idonei, quibus iurisdictione delegatur, atque de Parochis. Id vero dici nequit de Prelatis Religionum, ut addit Suarez; quia licet habeant iurisdictionem ordinariam in hoc foro, non habent tamen Parochiale beneficium, sicut Concilium Tridentinum requirit: neque illa iurisdictione ipsorum est in saeculares, respectu quorum idem Concilium agit de approbatione.

Quinta questio. An sufficiat approbationem petisse, si iniuste negetur.

192. **H**anc Suarez proponit & tractat, in *eadem disput. 28. sect. 5. an. 5. ad 11.* bene praemonens certum esse, quod si iusta de causa negetur approbatio, nihil referre quod petita sit; quia Concilium statutum, nullius alioqui esset momenti, quandoquidem potest quis sine digno, siue indigno sit, eam petere. Immo, nisi euidenter constet iniuste negari, nihil referet quod petita sit, cum in dubio ius Superioris semper integrum maneat, iusteque fecisse praesumatur, quando oppositum non constat. Tota ergo difficultas est, quando euidenter constat personam quae petita sit, idoneam esse: & sine causa ex mala voluntate repellitur. Pro cuius parte affirmante facit, quod consensus debitus, & iniuste negatus eandem vim habeat in iure, quam consensus datus. Ideo enim statuitur in ea. Licet De Regularibus, sufficere Regulari volenti transire ad perfectiorem ordinem, si à suo Superiore licentiam ad id petat, etiam si non obtineat. At consensus Episcopi in approbationem Sacerdotis illa petentis secundum suum meritum, est debitus; cum approbatio non sit opus gratiae, sed iustitiae: quam Episcopus ipse negans contra merita personae petentis, & absque iusta causa, facit iniuriam. Contraria tamen pars tenetur communiter: quia Concilium statuens, nullum nisi habentem Parochiale beneficium aut approbatum ab Episcopo, idoneum esse audiendis confessionibus, satis indicat ad eam idoneitatem requiri approbationem actu datam. Nam particula conditionalis *Nisi* eam vim habet, ut si conditio requisita non ponatur re ipsa, non sequatur effectus. Sic enim facta statuto, ne quis bonis suis priuetur, nisi per sententiam iudicis declaratus fuerit haereticus; quam diu iudex aliquem non declarat talem esse, etiam si forte id iniuste faciat, ille non priuatur bonis suis: & sic de similibus.

193. Rationi autem allatae in contrarium, respondetur, negando esse vniuersè verum, quod consensus debitus & iniuste negatus tantum operetur, quantum re ipsa exhibitus. Id enim falsum esse constat quoad Sacramentorum administrationem. Potest autem verum esse quoad aliquas actiones, praesertim eas, de quibus in iure id declaratur, ut sic in memorato capitulo Licet: non verò in decreto Concilii Tridentini de quozimus; in quo potius contrarium significatur, ut patet ex dictis.

194. Iam quod haec resolutio non pariat exceptionem in Religiosis mendicantibus, Suarez in *seq. num. 13.* contra Nauarrum bene probat; quia talis exceptio repugnat verbis illis Concilii (Nullum, etiam Regularem, posse confessiones secularium etiam Sacerdotum audire) quibus Regulares in hac re pares facit aliis Sacerdotibus non habentibus Parochiale beneficium. Et certe nihil esset cur Regularium meminisset, si nihil de illis statuere voluisset. Quid verò de illis statuerit, dici non potest, nisi idem quod de ceteris: nimirum egere approbatione actu obtenta ab Episcopo, ut censeantur idonei audiendis confessionibus. Si dicas id quidem statuere de Regularibus, sed exceptis illis, qui haberent suo ordini concessum à Papa privilegium audiendi secularium confessiones, ut habere solent Religiosi mendicantes. Respondetur verba Concilii (Non obstantibus quibuscumque; privilegii) satis indicare contrarium; sicut & bullas, quarum Suarez *ibidem*

num. 14. meminit: quatum vna est P. j. V. edita anno Domini 1571. quæ incipit, Romani Pontifices, altera Gregorij XIII. edita frequent anno 1572. quæ incipit. Io tanta. Illis enim statuitur etiam in Theologia magistris eorundem ordinum, egeri approbatione iuxta formam præscriptam à Concil. Trident.

195. Circa quod, idem Suarez in sequenti num. 15. duo admonet. Alterum grauitè peccare Episcopos qui talibus Religiosis sine iusta causa, istiusmodi approbationem denegant, cum sic illos impediunt vti priuilegio à Papa cõcesso, quod tenentur saluum ipsis seruare, iuxta cap. Quanto. De priuilegijs. Alterum est, in prædictis Religiosis ad audiendas confessiones, non esse cum approbatione Episcopi, necessariam solemnitatem, qua olim per Clemen. Datum De sepulturis §. Statuimus, debuerunt præsentari Episcopo per suos Superiores, aut per seipsos, vt admitterentur ad audiendas confessiones in ipsius Diocesi.

196. Non esse, inquam, necessariam: quia Concilium Tridènt. Confessarios regulares faciens pares Sæcularibus in necessitate approbationis, verosimile est pates quoque fecisse in sufficientia eiusdem approbationis: ita vt in Sacerdotibus regularibus, nunc non requiratur plus quam in Sæcularibus ad audiendas confessiones; ne quidem respectu suorum Superiorum: à quibus cum fuerint deputati, si cetera eis necessaria adsint, possunt non requisita alia eorum facultate rû valide, tum etiam licite confessiones audire. Quod Nauarr. in Enchin. cap. 4. num. 2. probat: quia confessiones audire est opus charitatis: & sicut Religiosus absque alia Superioris facultate (dummodo non desit mandatis sibi ab eo factis, nec sibi prohibita transgrediat) potest inter duos inimicos pacem conciliare, aut bonum consilium perent dare; ita (maiori etiam ratione) potest audiendo confessiones pacem componere, inter Deum & hominem, huncque salutaribus consilijs iuuare ad æternam salutem consequendam. Hocq; idem Nauarr. notat obseruare communiter Religiosos nullum habentes statutum aut præceptum contrarium. Tale autem aliud habentes, peccarent contraueniendo, & esset inualida confessio si præceptum obligaret sub mortali, ac Penitens id sciens, illum nihilominus induceret ad se audiendum. Eiusmodi enim inductione peccando mortaliter, poneret obicem gratiæ Sacramenti. De quare Medina in Codice de confessione questione 34 §. Si queras.

Sexta questio. An valeat approbatio Confessarii, quouis modo data ab Episcopo.

197. Hæc aliquot dubiorum explicationem querit. PRIMVM EST, An valeat approbatio, si Episcopus eam det absque iudicio, aut etiam contra iudicium, puta videns illum cui dat non esse idoneum. Ad quod Suarez in eadem disput. 28. sect. quinta num. 7. respondet: quod approbatio valeat, non esse quidem necessarium, eam esse ex iudicio re ipsa, nec estimatione sola vero; vel facta esse cum summa diligentia: alioqui enim scrupuli & dubitationes passim occurrerēt de Sacramenti validitate, cum sæpe appareat deceptionē & negligentiam in approbando contingere. Nihilominus tamē necessarium esse vt talis persona iudicetur idonea audiendis confessionibus; siquidem nõ esset alioqui approbatio, sed tantum fictio, quæ exterius is fingitur idoneus, q; in rei veritate, interius non iudicatur esse; quod est contra propriam rationem approbationis, & contra verba & intentionem Concilij: cum dicat (aut alias idoneus iudicetur) quod iudicandi verbum interiore mentis actum denotat.

198. SECUNDVM DVBIVM EST, An vt approbatio valeat, ea debeat haberi in scriptis: Ad quod respondetur consilium quidem esse, vt ea in scriptis recipiatur, quò certius de recepta constet cum opus fuerit; id tamen non esse ad illius validitatem necessarium. Nec enim Concilium id requirit, vsusque communior est, vt concedatur solo verbo.

TERTIVM DVBIVM EST, An si contingat approbationem pecuniã obdineri, ea sit inualida, sicut est collatio beneficij quæ pecuniã obdinetur. Pro huius parte affirmante facit quod Concilium requirit vt gratis detur. Verum id non impedit quò minus negantem sequamur. Nam vt bene addit Suarez in sequenti num. 10. verba illa Concilij (quæ gratis detur) non imponunt conditionem, quæ si expleta nõ

fuerit, approbatio non valeat: (quã id non fuit necessarium, nec forte expediens): sed tantum continent præceptum datum Episcopis, vt gratis approbationem istam concedant.

QUARTVM DVBIVM EST, An delegatio iurisdictionis aliquando annexam habeat approbationem sufficientem. De quo præ notandum est non moueri de possibili; quia certum est posse, cum Papam, tum etiam Episcopum cum iurisdictione approbationem conferre Sacerdoti vtrã que caret: Parochum verò non posse, vt pote caretentem necessariã ad id iurisdictione Episcopali.

Nec item moueri de iurisdictionis delegatione directã, quã Episcopus tradit alicui simpliciter Sacerdoti subditos, quorum audiat confessiones, vt cum instituit temporalem Parochi Vicariam. Cum enim sic institutus nequeat id munus exequi sine approbatione; intelligendum est hanc illi cum iurisdictione dari; sicut in ordine ad populum qui illi committitur, & ad tempus pro quo committitur. Neque id aduersatur Concilio, quia relinquit Episcopo liberum per examen, aut alias; iudicare idoneum. Denique nec moueri de iurisdictione quam Papa delegat, faciendo fidelibus potestatem eligendi Confessarium, vt solet in Iubilis; vel dando Sacerdotibus priuilegium, quale concessum est Religiosis mendicantibus audiendi confessiones quorumcumque fidelium ad se venientium. Nam vsus ostendit tale beneficium intelligendum esse, vt seruata Concilij Tridentini forma, interueniat approbatio Confessarij facta ab Episcopo.

Mouetur ergo de iurisdictione indirecte delegata ab Episcopo, nempe per facultatem sub litis suis datam eligendi sibi Confessarium. Ac pro parte affirmante facit, quod Concilium Episcopo relinquat liberum approbandi modum, verbis illis; Per examen, aut alias: & quod Episcopus facultate approbandi committere possit alteri, vt communis vsus ostendit: quo eam committere solet, non tantum suo Vicario Generali, sed etiam Superiori Religiosis; vt quem ille de suis approbauerit, ipse approbare iudicetur. Vnde patet nihil obitare quominus Episcopus, dando facultatem suis subditis eligendi sibi Confessarium, censetur simul eis virtualiter cõcedere facultatem illum suo nomine approbandi.

Negantem verò tenendam esse bene probat Suarez in sequenti sect. 7. num. 17. quia per datam ab Episcopo facultatem eligendi Confessarium, approbari electum, idem est in re, ac per Episcopum, posse Sacerdotem non approbatum eligi pro audiendis suorum confessionibus: quod repugnat intentioni Concilij: neque fieri potest nisi dispensando in illius decreto: quod Episcopus nequit, vt nec in alio iure cõmuni. Accedit quod talis approbatio fieret vniuersaliter: quandoquidem per eam in confuso quilibet Sacerdos approbaretur; posset enim quilibet eligi ab habente eiusmodi facultatem. Id autè præterquam quod est alienum à ratione, repugnat quoque intentioni Concilij exigentis approbationem personæ, quæ per examen aut alias iudicetur idonea: & per consequens in particulari factam personæ determinatæ: non autem personæ in confuso, de qua tanquam incognita, iudicari nequit eo modo, quo Concilium requirit, in ordine, ad approbationem necessariam ad confessionis validitatem, etiam si vnus tantum confessio esset audienda.

Si quid autem ratio in contrarium efficiat, illud tantum est, quod si Penitens fuerit vir doctus, possit Episcopus ei committere approbationem, sicut posset alteri: quia Penitentem esse, non facit virum doctum peioris conditionis esse, quam alias esset. Tale verò quid, tanquam in solidum præsumendum non est in dubio: multò verò minus quando in personis approbantibus, & approbatis deest capacitas; cum in concedente intentio sic approbandi, haud valeat moraliter inesse.

Questio vltima. An semel concessa approbatio auferrí possit, aut aliter cessare.

200. PRO huius explicatione sequentia documenta notatu digna sufficient. Primum est, approbationem secundum quid tantum, id est pro certo loco, vel ad certum tempus, vel pro certis personis, deficere extra terminos eiusmodi præscriptos in concessione. Ratio est, quia cum approbatio commissa sit Episcopo, non valet plus quam data est ab eo. Vnde Suarez in citata sect. 7. n. 3. infert, quod quãdo Episcopus

approbat Sacerdotem, cuius non est Ordinarius, quia respectu tantum potest eam approbare, pro suis nimirum subditis, ceteros non posse tale eligere, tanquam sufficienter approbatum; sicut nec possent, si Episcopus approbens esset quidem Ordinarius approbati, sed approbasset ipsum licentiam pro suis personis suae Diocesis.

Secundum documentum est, quod idem auctor habet in seq. sect. 8. n. 2. approbationem simpliciter factam durare, quam diu non reuocatur, neque extingui per mortem concedentis. Ratio est, quia approbatio non est tantum gratia, sed etiam iuridica quaedam declaratio, ideoque suam vim retinet quam diu non reuocatur.

201. Tertium documentum (de quo idem auctor ibidem) est, approbationem posse ex iusta causa reuocari. Probarur, quia non est immutabilis, cum habeat fundamentum mutabile: fundatur enim in scientia, bonis moribus, & aliis conditionibus, in ministro requisitis ad hoc ministerium conuenienti modo exercendum: secundum quas illam mutari posse dubium non est: aut certe in quibus diiudicandis erratum esse potuit, quando approbatio dabatur. Accedit quod Sacerdotes per approbationem non acquirant nouum aliquod ius, sicut per ademptionem Parochialis beneficii: neque Episcopus approbando obligauerit se illo titulo quo teneretur ita ratam habere approbationem, ut nusquam posset eam in dubium reuocare: praesertim cum moraliter contingat plures indignos, vel negligentia, vel malitia, vel casu inter dignos approbati, ideoque ad vitandum scandalum conueniat tales ad examen reuocare. Aque hac de causa successori approbantis conceditur (ut suae conscientiae satisfaciatur) ad examen vocare approbatos a suo praedecessore; & quos non innuenerit idoneos reprobare, & sic reuocare approbationes. Quod procedere etiam quoad Religiosos mendicantes approbatos, patet ex B. illa Pij V. data anno Domini 1571. quae incipit Romani Pontifices. Vbi habetur ipsos a successore approbantis, pro maiori conscientiae suae quiete, posse de nouo examinari: non autem ab eodem Episcopo, a quo praenotio examine approbati fuerunt. Circa quod Suarez ponderando verba (praenotio examine) notat non impediri Episcopum, quin eisdem Religiosos sine examine approbatos, possit postea examinare, & eorum approbationem reuocare, si non rite factam esse innuenerit.

202. Quartum documentum (de quo adhuc Suarez in cit. sect. 8. n. 7.) est, probabile esse Episcopum non posse datam subdito approbationem reuocare sine iusta causa. Ratio est, quia ut ante diximus, approbatio est iuridica quaedam declaratio, quae se habet tanquam iusta sententia, inferiori per eum debita a suo Superiore: quae si negare non potest sine iusta causa, multo minus potest reuocare concessam: ita ut sic facta reuocatio videri possit nulla, tanquam ablatio rei per iustam sententiam adiudicatae, iusteque possessa; necita pendens ex voluntate Iudicis, ut is per contrariam sententiam validam, possit sine iusta causa illam auferre. Quia tamen non potest facile constare talem reuocationem esse sententiam sine iusta causa latam; & in dubio sepe est pro Superiore praesumendum, ea non est contumenda, sed timenda, ne in praedictum animam tam propriam, quam Pauperum, confessionem inuvalidam fieri contingat: quando quidem approbatio conditio est ex qua illius valor pedit.

203. Quintum documentum est, approbationem in vno Episcopatu acceptam, cessare per translationem domicilij in alium Episcopatum, ita ut Sacerdos qui ab Episcopo proprio approbatus, domicilium mutat, transferendo illud in aliam Diocesium, indigeat noua approbatione. Ratio est, quia tunc de eo non verificatur quod approbationem habeat a suo Episcopo: siquidem ille qui eam dedit, iam non est ipsius Episcopus, sed alter in cuius Diocesim transfudit domicilium. Et verò, is qui non habet approbationem proprii Episcopi, etiamsi ante habuerit, sicut & qui non habet Parochiale beneficium, etiamsi ante habuerit, non censetur idoneus de praesenti ad confessiones audicendas. Id quod procedere etiam quoad Religiosos monet Suarez in prius citata sect. 7. n. 8. ideoque maius in hac re onus ipsos sustinere, quam saeculares, cum saepius domicilium mutant ex vna Diocesi in aliam. Quanquam, ut ille addit, num. 9. redeuntes ad eundem Episcopatum, eandemque subiectionem subeuntes, recuperant approbationem, tanquam de intentione Episcopi a quo data fuerat (nisi eam reuocauerit)

redeuntem ad suum statum, prout communis usus ostendit, quo in tali casu approbatio non petitur de nouo.

Addit idem ibidem num. 11. & tribus sequentibus, de iisdem Religiosis: quod privilegio a Papa ipsis concessio audiendi confessiones, ut non possint de iure communi, nisi approbati fuerint ab Ordinario loci in quo degunt; & quod ab eodem approbati possint audire omnes qui sunt de illa Diocesi immo (ex privilegio Sixti IV. quod iam antea num. 93. attingimus) & eos qui sunt alterius Diocesis, si veniant ad ipsorum loca confitendi causa: non verò si extra eandem Diocesim ipsi excurrant ad loca volentium ipsis confiteri: tum quia memoratum privilegium id eis non conceditur: tum quia approbatio ab Episcopo obtinenda ex decreto Concilij Tridentini, non facit obtenta, ut tale privilegium magis amplius, quam antea: sed solummodo successit in locum praesentationis ipsorum Religiosorum, quae facta erat iuxta Clementem. Dudum De sepulturis § Sicutimus. & Extravagante communem Super cathedram eod. tit. & § Iaque Religiosi mendicantes in vno Episcopatu approbati, non consequuntur inde, ut per suum privilegium possint in alia Diocesi audire confessiones, sicut nec antea consecuti sunt, per praesentationem ipsorum factam Episcopo. Quare si aliqui eorum aliquid amplius possint, id erit propter aliquod speciale privilegium ipsis concessum: quale est quod Suarez in cit. num. 13. & in praed. 10. sub finem. refert nostrae Societatis Religiosis concessum a Gregorio XIII. ut possint audire confessiones dum iterantur suae terrae, siue maris, ubi non sunt approbati, si alibi approbati fuerant.

Tractatus ad antecedentia per modum appendicis additus. De excommunicatione lata in percussorem Clerici vel Monachi 17. quae 4. cap. Si quis suadente Diabolo.

Requens antea de istiusmodi excommunicatione facta mentio exigit, ut ad calcem huius libri tractatum de ea adiciamus. In eo autem illud praefari oportet: auctorem capituli Si quis suadente diabolo 17. quae 4. in quo excommunicatur percussor Clerici vel Monachi, fuisse quidem Innocentium II. ut Gratianus illi tribuit: (quod etiam facit Bonifacius VIII. in cap. Vnico de Clericis coniug. in 6.) quia tamen is, prout notat Conarr. in lib. practicarum qu. 63. num. 4. illud edidit in Concilio Lateranensi, tacito eiusdem Innocentij nomine, ea tribuitur ipsi Concilio in cap. Non dubium. De sentent. excommunic. Agunt verò de eadem excommunicatione Paludanus & Richardus in 4. dist. 18. ille quae 3. art. 3. & hic art. 11. quae 5. D. Anton. 3. part. tit. 24. ca. 1. Angelus & Tabienus uterque in verbo excommunicatio 5. casu 1. Rosella eodem verbo 2. & Syluester eodem 6. per totum, Caiet. eodem adhuc verbo cap. 10. Nauar. in Enchir. cap. 27. à num. 76. ad 93. & plerique alij recentiores, ut Suarez tomo 5. ad 3. part. in D. Thomae disput. 22. sect. 2. Lud. Molina de iust. & iure tract. 3. disput. 50. & seq. usque ad 65. & Georgius Sayrus ceteros commemorans in lib. 3. thesauri casuum conscientiae cap. 26. 27. & 28. Ac quae dicenda sunt, ad tria capita reuocantur, quorum primum erit de propositae excommunicationis materia: secundum de casibus in quibus talis excommunicatio non habet locum: tertium de illius absolutione, quae est vnica ratio eiusdem tollendae.

CAPVT DECIMVM SEPTIMVM.

De materia excommunicationis lata in cap. Si quis suadente Diabolo 17. quae 4.

S V M M A R I V M.

- 205. Quid intelligi debeat per violentam manus iniectionem in Clericum vel Monachum, ob quam imposita est excommunicatio.
- 206. Intelligi non modo percussorem: sed etiam conspirationem Clerici iniuriosam & violentam, factam rebus adhaerentibus personae ipsius.
- 207. Itemque violentam detentionem ipsius aut compulsionem, nisi ea fiat tantum verbis.
- 208. Non continetur surripio rerum facta dormienti, aut alia non sententi.
- 209. Clericum de ipsius voluntate percussions iniuriosae, non excusatur ab excommunicatione.
- 210. Quando Clericus ipse in eam incurrit percussione seipsum.
- 211. Animus inferendi iniuriam Clerico vel Monacho, isque moralis requi-